

Argus : het gemeente-bestuur van B. en deszelfs secretaris S., theatraal voorgesteld ...

<https://hdl.handle.net/1874/369667>

BIBLIOTHEEK DER RIJKSUNIVERSITEIT
TE UTRECHT

1929

Verzameling tooneel=
stukken uit de
nalatenschap van
Prof. Dr. J. te WINKEL
No. 625

BIBLIOTHEK DER RIJNS UNIVERSITEIT

1829

TE UTRECHT

Verzameling tooneel-

stukken uit de

palatsenschap van

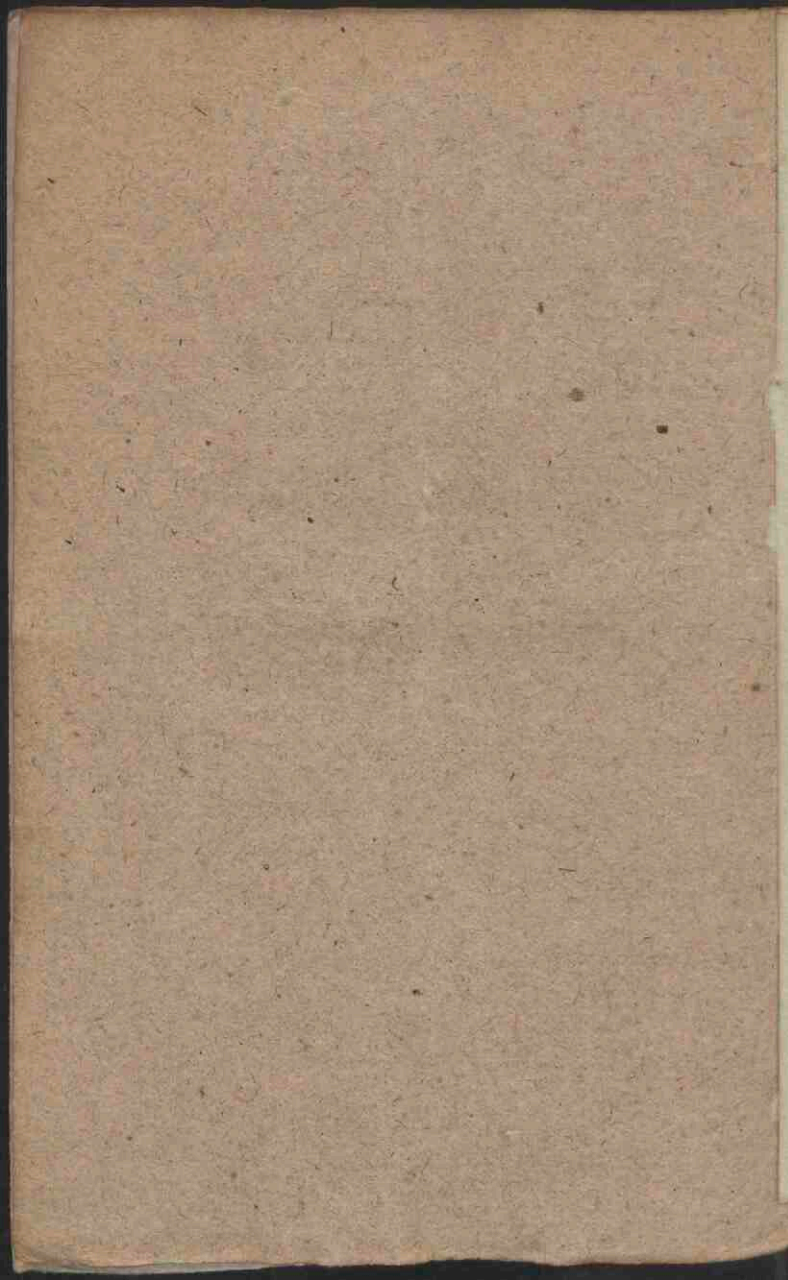
Prof. Dr. J. de WINKEL

No. _____

111

25

J. H. Winkler
nr 268

96. No 37.

625

H E T
GEMEENTE-BESTUUR

V A N

E N

DESZELFS SECRETARIS.

S. 9

THEATRAAL VOORGESTELD

I N

veertien looneelen;

door

Argus.

TWERDE DRUK.

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT.

Te GRONINGEN,

bij K. VAN MEURS.

1 8 3 9.

P E R S O N E N .

De Heer *W.*, met zijn Wel Eds. *Gezelschap.*

De Secretaris *S.*, deszelfs *Vrouw*, *Meid* en
Kind.

Een der *Assessoren* en zijne *Vrouw.*

De *Veldwachter*, deszelfs *Vrouw* en *Meid.*

De *Schrijver* van den Secretaris.

De Burgers *T*, *U*, *V*, *X*, *Y*, *Z* en eene
Vrouw.

Twee andere *Inwoners* van *B.*

Drie *Arbeiders* en een *Boerenjongen.*

Een *Westphaalsche Timmerknecht.*

Het Gemeente-Bestuur van B.

en

deszelfs Secretaris S.

EERSTE TOONEEL.

Het tooneel verbeeldt het binnenvretrek eener burgerwoning, waarin eenige natabele inwoners van B., met hunne vrouwen, rondom eene tafel, al discourendere over hun Gemeente-Bestuur, bij de koffij-kan zitten.

(De burgers T, U, V, X, Y en Z, benevens eene der VROUWEN.)

T.

Rampzalig is een volk, welks Koning geest'lijk blind is,
En ongelukkig 't land, welks Opperhoofd een kind is;
Het is een arme kud, wier herder niet meer leeft,
Een schip op d'oceaan, dat roer noch stuurman heeft.
Maar meer rampzalig mag men een gemeente heeten,
Die onder een Bestuur, als deze, is gezeten.
Dat

Dat strafloos orde, regt en wet met voeten
treedt,
En 'talgemeen belang bij 'tzelfbelang vergeet.
Welks doelwit enkel schijnt het volk den
hals te buigen,
Om, zoo het weerloos ligt, 'tlaaghartig nit
te zuigen.
En, daar het 'theilig regt, en eer, en
deugd versmaadt,
Zich spottend vermest aan het bloed van
d'onderzaat.

U.

Ja, buurman! geen gemeente heeft meer-
der regt tot klagen;
Een ordeloos Bestuur, bij lasten niet te dragen:
Zie daar 'trampzalig lot, dat ons bescho-
ren is,
Zes dorpen tot een' vloek, het regt tot
ergernis,
De wet des Staats ten loon. — Een gloei-
jend egoïsmus,
En bloedverwantschap schiep dit roofziek
despotismus. —
Al wierd aan menig lid de beurs wat sterks
geligt,
Al stond niet altijd *magt* en *last* in evenwigt,
Ik zweeg, — zoo 't denkbaar waar, dat eer-
lang mijn gebeente

Doos

Door 'n kroost werd vereerd, omdat ik
der gemeente

Vrijwillig d' offers bragt, door 'twijs Be-
stuur alleen

Met overleg besteed aan 't heil van 't alge-
meen. —

Doch waar is dit te zien? Wij geven 't al
ten besten

Om Secretaris S. en Schoonvaar W. to
mesten.

Gelijk het Heidendom in d' afgeronnen nacht,
De eelste offers aan den voet des priesters
bragt,

Waardoor het, in zijn waan, 't veelgoden-
dom vereerde,

Terwijl de Priesterschaar die offers zelf
verteerde:

Zoo handelen cok *wij*; want deez' familie-
drom

Is 't Priestertal gelijk van 't vorig Heidendom.
Getuigen zijn die *Burgt*, die *huizen*, *lan-
derijen*;

Maar 't slecht verworven goed, zegt 't woord,
zal niet gedijen;

Dat onregtvaardig geld, hoe hoog door hen
geacht,

Wordt eens ten vloek van *dit* of 't volgen-
de geslacht.

't Is zeker, dat het regt die slechte stre-
ken moè is,
En dat de waterkruik weldra aan 't breken
toe is.
Geen duurzaam heil bestaat voor hem, die
'tonregt mint,
En Boontje zoekt zoo lang, tot hij zijn
loontje vindt.

EENE DER VROUWEN.

Wij weten alle wel, wat S. bezat te voren;
Ook is het ons bekend: uit *niets* wordt
niets geboren.
Maar naauw'lijks trouwde hij met 's Burge-
meesters wicht,
Of aanstonds werd't voor hem de *duist're*
toekomst *licht*.
Zijn schoonvaâr kon hij 't geld niet uit de
beenen snijen,
En toch hij bouwde een *burgt*, kocht *hui-*
zen, *landerijen*,
Met meubels zonder tal, zoo kost'lijk als
't gebouw;
De kerel werd een *heer*, — zijn gade een
mevrouw.
Zij zetten 't zeil in top, dat touw noch
ket 't kon houwen.
Maar voor 't *gemeentegeld* kan hij wel *hui-*
zen bouwen,

En

En koopen, wat in 't dorp ter koop geboden
wordt,
Zoo hij maar ongestoord eens anders kas
bekort.

V.

Wat baat het, vrienden! dat wij klagen;
morren, schelden,

En 'tonregt, elk bekend, slechts aan el-
kaar vermelden.

Heeft dat de vaderen ooit van 't spaansche
juk verlost?

Neen, die bevrijding heeft hun *moeit'* en
bloed gekost.

Wat kan het baten, dat wij klagt bij klagt
verspillen?

't Staat vast: die iets begeert, moet ook
de *middelen* willen.

Wij willen *regt*; — nu goed. Zie daar
het *middel* dan:

Wij moeten klagen, waar dit klagen *baten*
kan;

Want waar geen *klager* is, ageert daar
ooit een *regter*?

Gerekte straffeloosheid maakt *stechten* im-
mer *slechter*.

Die knevelarij verstrekt ten proef van ons
geduld;

Want

Want elk moet zeggen: »volk! het is uw
eigen schuld.»

T.

Wij moeten maar, als jon, geduldig 'tleed
verduren;

Want alles is hier toch den Moriaan te
schuren.

Wanneer de *veer* niet werkt, staat immers
't *werktuig* stil;

Wat baat het *hissen* toch, als niemand *bij-*
ten wil?

Wij droomen, ja, van regt, van billijk-
heid, van wetten;

Wat zijn de *laatsten* toch? helaas! maar
spinnenetten,

Waarmede men zich slechts op 't *magte-*
loos mugje wreekt,

Terwijl de *grootte vlieg* door 't warnet he-
nen breekt.

V.

Stil, buurman! niet als een zwartgallige
gesproken! —

De looden muts van 't hoofd, — den zwar-
ten bril verbroken! —

Waar die gelijkenis geldt — het Staatsbe-
stuur tot schand —

God en den KONING lof! — niet in ons *Va-*
derland! —

Zoo

Zoo iemand, hoog of laag, de wet des Staats
durft schenden,

Elk kan zich met zijn klagt, zelfs tot den
Koning wenden;

En wordt het feit gestaafd: de eerste *Staats-*
dienaar

Ontduikt zoo min de wet als d'armste *be-*
delaar.

Hier wordt de kwade wil in elken stand
beteugeld;

Maar ook, die 't goede wil, teérhartig
overvleugeld,

't Bewezen kwaad gestraft, — erkende deugd
beloond

Aan elk, 't zij hij een *hut*, of een *kasteel*
bewoont.

X. (*een halve advocaat.*)

Wij moeten dus 't Bestuur van onregt ac-
cuseren,

En die beschuldiging daadzakelijk demon-
streren.

En zeggen, dat wij daar niet mede zijn
content,

Dat het naar willekeur, en zonder ons
consent,

Reeds jaren lang een deel der schatting
divideerde,

En dit impertinent volkomen consumeerde;

Dan

Dan werd het Hoofd-Bestuur met dit com-
plot bekend;

Dat dit effect zou doen is meer dan apperent;
Want zoo het in die zaak secuur zich in-
formeerde,

'kWed dat 'tons Schandbestuur dan cito
deporteerde,

Na dat het vooraf was presant gecondemneerd
Tot restitutie van 't geen is geconsumeerd.

Y.

't Is mogelijk, buurman! dat uw voorstel
goed en regt is,

Ofschoon ik naauw de helft versta van
't geen gezegd is.

't Was mij te hoog geleerd; — en 'kwist
niet of 't Latijn,

Of Grieksch, Hebreuwsch, of wel Ara-
bisch konde zijn.

'kBen op mijn dorpschool in die taal niet
onderwezen;

En 't spant er reeds als ik mijn *moeder-
taal* zal lezen.

Ook is het zonde en *schande*, en *wanklank*
in mijn oor,

Als ik in *Nederland* zulk *vreemd gekakel*
hoor.

X.

't Is 't algemeen gebruik in regterlijke zaken.

Z.

Z.

Met uw verlof! om weér op ons gesprek
te raken:

Men zegt, dat zeker HEER die zaak kracht-
dadig drijft;

Maar zorg *vooral*, dat dit zoo *stil* als
mogelijk blijft.

Die wenscht een roofdier kort en zeker
af te maken,

Moet toch het slapend beest *vooral* niet
doen ontwaken;

Maar liefst het argeloos dier in 't eenzaam
hol betrapt,

Daar 't anders ligt vooraf zich *wapent* of
ontsnapt.

X.

Och! of die actie toch succes mogt produ-
ceren! —

Z.

Uw *wensch* is mijne *hoop*; maar zie, de
tijd zal leeren:

Blijft alles *hun* geheim, dan gaat het mo-
gelijk wel;

Doch anders is 'teen storm op 't voorpor-
taal der hel! —

TWEEDE TOONEEL.

Het tooneel verbeeldt eene der kamers in het huis van S., waar de Secretaris, kort na zijn ontwaken, bij de koffijtafel, zijnen benaauwdten droom in den laatstverloopenen nacht aan zijne vrouw verhaalt.

(De SECRETARIS S. en deszelfs ECHTGENOOTE.)

S.

Wat heeft de mensch toch soms al wonderlijke droomen:

Ik droomde dezen nacht, dat ik sublet zag komen

Mijn Heer den INSPECTEUR, — ik weet niet meer met wien; —

Maar met intentie, om den boël eens na te zien.

Ik legde, op zijn bevel, met weërzin alles open,

En nu werd stuk voor stuk naauwkeurig doorgelopen,

En alles wel noteerd; doch 'tlaatste was de kas,

Of deze ook rijk in naam, doch arm in wezen was.

O,

O, lieve hemel, vrouw! ik stond als hij
te vreezen,

Wien 't *vonnis van zijn* dood zal worden
voorgelezen.

Ik wist niet wat te doen, en vouwde met
't papier;

En beefde als het blad van eenen populier,
Met angstzweet op 't gelaat, en doodsverw
op de kaken;

Ook kon mijn stramme tong niet aan het
spreken raken.

't Verwarde brein dacht reeds aan *kerker*
en *scharot*,

En roerloos stond ik daar gelijk het wijf
van LOTH.

Het feit *ontkennen*? neen, dat liet zich
niet berekenen,

En *schuld bekennen*?..... was mijn *vonnis*
onderteekenen.

'k Ontwaakte met een' gil, door doodlijk
angst en schroom,

En, wie beschrijft mijn vreugd? — God
daak! het was *een droom*!

DE VROUW, (*verbleekt, maar met eere
gemaakte-opgeruimdheid.*)

Kam, kom! is 't anders niet; — verdrijf
dije strakke blikken;

Moet

Moet ook een man als gij voor hersenschimmen schrikken?

Mijn grootje zei altijd, en vader zegt het nog:
„Zweer nooit bij droomerij; want droomen
zijn bedrog.”

S. (*ernstig.*)

Dit ben ik met hen eens, wie zou bij droomen zweeren?

Maar 't is een werk om ons behoedzaamheid te leeren.

Den middelweg betreên. Dit is het best altoos:

Niet al te deugdzaam en niet al te goddeloos;
Niet al te schurkig, maar ook toch niet al te eerlijk;

Niet al te kindsch opregt, maar ook niet te begeerlijk;

Dit maakt een' arme rijk, — eene hut tot een paleis,

En zijn principe's voor een goede levensreis.

DERDE TOONEEL.

Het tooneel verbeeldt het gemeentehuis van B., welks lokaal op de straat uitziet. De Secretaris is bezig met de gemeente-rekening en schrijft eenige getallen ter neder.

DE SECRETARIS, (*in zich zelven.*)

Daar slaat de klok reeds acht, waar zal
mijn arbeid blijven?

'k Heb 't waarlijk dezen dag weer veel te
druk met schrijven.

De rekening moet gereed, al wordt 't ook
middernacht;

Want 'k heb reeds lang genoeg naar deze
som gewacht.

Maar nu niet alles op te kleine schaal be-
rekend;

Want *innen* zal ik nooit, dat niet staat
opgeteekend.

Dat postje, — ja, dat spreekt, dat is ge-
heel voor mij;

En dat?... ja, daar kan nog wel vijf-en-
twintig bij;

En *die?*.. is ook te laag, ja, *veel* te laag
waarachtig!

In plaats van *vijftig* zal ik schrijven *vijf-
en-tachtig*,

Dat scheelt reeds?... vijf en vijf is tien,
dus nul, 'k houd een,

En drie en drie is zes:.. dus *zestig*, naar
ik meen.

(*Hij ziet eens even op.*)

Wat zie ik in 't verschiet? — is daar een
voerinanswagen?

Wat

Wat of die stadfers al zoo vroeg in B. be-
jagen?

Ha, nu vermoed ik 't al: het zal, naar al-
len schijn,

Het aller gekken hoofd — de *Schoolopzie-
ner* — zijn.

Maar zie eens! heb ik mis? dat is van al
zijn leven

De *Schoolopziener* niet!.... God! ik begin
te beven!.....

o Duivel! pak u weg!..... neen, neen! 'tis
geen abuis!.....

Die kwaje kerel is 't, daar van 't Pr....
.....s! —

*(Hij springt in allerijl op, en neemt
de vlugt, door de achterdeur, naar zij-
ne woning.)*

VIERDE TOONEEL.

*Het tooneel verbeeldt dat deel van
den omtrek des dorps, gelegen tus-
schen het gemeente-huis en de wo-
ning van den Secretaris S.*

*(Een BOEREN JONGEN en een AR-
BRIDER, op het veld werkende, en S.
in het verschiet, vglgende.)*

DE JONGEN, *tot den arbeider.*

Wel sakkerloot! zei mie dôar gunt dei ke-
rel loopen!

Dat is gewis en deif, dei is tou 't dörp
oetsloopen;

Kom! gauw hom achternôa!

(Hij staat op den sprong.)

DE ARBEIDER, *lagchend.*

Hei is as deif bekend,

Môar pakken deur w' hom neit, want zei,
hei het petent.

Môar datter steelt, zei jong, dat ken w'
hom neit bewiezen,

En 't best is, dat w' hom dus neit laken en
neit priesen.

't Is sikketôaris S.

DE JONGEN.

Het dei de duvel zein,

Dat hei zoo rap, en vlug, en hâazig is ter
bein?....

Môar ne, dat was te loat;.... den het zuk
't volk vereinigd,

En hebben hom missehein knaphannig 't dörp
oetsteinigd! —

Dat gait sloot oet sloot ien;.... môar zei
as!.... sakkerloot!

Hei sprinkt van boven ien dei olle modder-
sloot!

Dôar komt de kop weér an!... ik mout er
wel om lakken!

Hei lopt net as en kou mit 't spantauw om-
me hakken!

Hei is zoo zwart as pik, en biester deip
ien ne rouw;

Zol dat nou wezen om zien *beurs*, of om
zien *vrouw*? —

Zei dôarl dôar heije nou Jan Klôasen mit-
te klompen!

Ik heur hom stap veur stap ien d' olle ste-
vels pompen!

Nou kropt er deur en heeg!..... wel stom!
wôar is zien pef? —

Ik houl hom dôalkies, Jôap! hei past dien
Peiter net.

Zei, zug hom dôar nou rais tou d' achter-
deur iensloepen

En as en olle rôt weér ien zien klooster
kroepen!

'k Weit wel wat 't wief nou zegt: »wel ies-
selk! weisse wat?

»Môar gauw dien stevens oet en 't natte
goud van 't g..!»

*(De arbeider houdt zijn lijf vast en
beantwoordt den jongen slechts met een
schaterend gelach.)*

VIJFDE TOONEEL.

Het tooneel verbeeldt het binnenste der woning van S., voorzien van eene bovenkamer, die van achteren eene geheime deur bevat, vervaardigd om daardoor, des noods, zijne schuldeischers — welke hem ook wel eens hier vervolgen — te kunnen ontvlugten.

(De Secretaris S., zijne vrouw, de heer W. en zijn GEZELSCHAP, een MEID en een WESTPHAALSCHER TIMMERKNECHT.)

DE SECRETARIS S., (in ontroering en overijling.)

O Hemel! lieve vrouw! geef gaauw een slok jenever

Voor d' overgrooten schrik en helangst; — zie ik beef er

Nog van gelijk een blad!... Waar berg ik mij gezwind,

Opdat die kwaje kerel mij ook hier niet vindt? —

Er is geen oogenblik voor ons tot overleggen! —

Ik

Ik vlieg naar boven! — en gij moet maar
 tot hem zeggen,
Dat ik afwezig ben, — hier mogelijk ver
 van daan,
Of dat ik tijdig reeds uit ijken ben gegaan! —
Pas op, verspreek u niet!.....

*(Hij ijlt naar boven op zijn kantoor,
 en ziet angstig uit het venster. De
 vrouw is van verwondering en schrik in
 een' zoutpilaar veranderd en beantwoordt
 zijne redenen met een diep stilzwijgen.)*

DE vrouw, *(bij zich zelve, na een
 weinig bekomen te zijn.)*

Mijn God! wat komt mij over! —
 Doornat van top tot teen, en bevende als
 lover!
Hij spreekt van kwaje lui; hoe moet ik dat
 verstaan?.....
Wie zal beslissen of dit waarheid is of
 waan?.....
Het is — dat God verhoed — mijn wan
 toch al zijn dagen,
Door vrees of naberouw niet in de hersens
 slagen?
Of heeft hij mogelijk — in strijd met een
 en plicht —

Reeds

Reeds voor de derde are het glas te hoog
geligt? —

*(De heer W. met zijn gezelschap
treedt binnen, en de vrouw van S.
hen ziende, treedt hen te gemoet.)*

DE HEER W. *(op strakken toon.)*

Ik wensch u goeden dag! — Is S., uw
man te spreken?

DE VROUW, *(bedremmeld.)*

Die 's niet te huis mijnheer!

W.

Waar is hij heen geweken?

Is hij daar boven niet?

DE VROUW, *(beangst.)*

Hij is vroeg uitgegaan,

Waar heen, dat weet ik niet.....

W. *(haar scherp aanziende.)*

Zag ik hem daar niet staan

Da door het venster van uw bovenwoning
kijken?.....

DE VROUW, *(bloedrood, met ter
neêr geslagene oogen.)*

o Neen, mijnheer!... misschien is hij om
't vaten iken;

Schoon hij niet heeft gezegd, waar of hij
henen ging.

Zoo

Zoo denk ik dit voor 't naast....

W.

Dat is al zonderling,
Ja, ongelooflijk, dat ik mij dus heb verkeken;
Ik zal eens zelf gaan zien;... ik wil, ik
moet hem spreken.

(Hij vliegt den trap op.)

S., *(in zich zelven.*

o God! hij komt er aan!.....

(Hij ontsnapt door zijne geheime deur, ontdoet zich van zijne schoenen, vlugt schoorvoetend over den zolder, laat zich in de schuur neder, sluipt door eene zijdeur over het brugje door den tuin, springt uit den tuin, in plaats van over de sloot, tot aan de knieën in de modder, neemt de wijk in een stuk gerst en houdt zich daar verscholen. Een in de schuur werkend westphalsch timmerknecht heeft S. de vlugt zien nemen, en poogt dit nu aan de daar voorbijgaande meid te verhalen.)

DE WESTPHALINGER, *(lagchend en wonkend.)*

Ha, medken! hör rais oan! —

DE

DE MEID, (*bij zich zelve.*)

Ik heb het veul te drok om bie dei poep
te stóan.

(*Zij gaat voort.*)

DE WESTPHALINGER, (*harder.*)

Noe, medken! blaib rais stóan! wil toe en
grap rais hören?

(*De meid blijft staan.*)

Was nog dien baur nich gek, dan schol hij
't noe wol wörren:

Hij ies von bouven, dóar! zoo bie den
zoel ofgleén,

On mit zien blooden vout zoo bald de dör
oetsneên.

Dau runde hei dör den toen, on sprong
nich soo gelieke,

As weir hij doof on blind, an d' eirs ien
stroot on sliche,

On sloup soo ien den rog: wat dait hij dóar
noe wol? —

Móar iech kelaub de keirl ies heilmoál mal
on dol;

On, wen sien frauw 'torneirt, den schal
iech hom wol griepen.

DE MEID, (*heenguande, in zich zelve.*)

Doe veling wei's het neit, wóar hom de
schouwen kniepen.

(*De*

(De heer W. bevindt zich onderwijf op het kantoor, doch vindt daar alles, behalve S.)

W., (in zich zelven.)

Ofschoon ik S. niet zie, ik zweer dat hij er was

Toen ik hier binnentrad: hier stond hij, voor dit glas.

(Hij gaat op dezelfde plaats staan.)

En nu, nu is hij weg; waar is de man gebleven?

De opgang was versperd. Ik zal mij moeite geven,

En zoeken alles door, of ik hem ergens vind; Want wezen moet hij hier, of ik was ziende blind.

(Hij zoekt alle hoeken, kasten, enz. nauwkeurig door, doch vindt niets. Nu ontdekt hij de geheime deur, en vervolgt:)

Wat is dat voor een deur? waar leidt die uitgang henen?

Ha, nu vermoed ik 'tspell!.... het wonder is verdwenen;

Nu,.... schoon er tijd, en vlijt, en moeite aan zij verknocht,

Maar onverwijld de gansche woning doorgezocht.

(Hij)

(Hij vliegt den trap af, doorzoekt het
geheele huis, doorsnuffelt kasten, koo-
ken en bedsteden, en alles, waar hij
maar eenigzins denken kan, dat iemand
zich verschuilen konde, doch vruchteloos.
Hij verlaat met zijn gezelschap het huis
en begeeft zich, langs den vorigen weg,
naar het gemeente-huis.)

DE HEER W., tot zijn gezelschap.

Dat propheteert hier slecht. Men zoekt mij
wat te paaijen,

Maar 'k laat mij van geen S. een rad voor
d' oogen draaijen.

Begtvaardigheid vreest voor geen billijk
onderzoek;

Maar wenscht het zelfs en opent kist, en
kast en boek.

De waarheid zal aan 't licht, de Tengen
schaamt' erlangen,

't Bewezen onregt zal verdiende straf ont-
vangen,

Ofschoon 'tin 't masker zelfs van heilig regt
verschijnt,

Eer nog de dagvorstin in 't rozenbed ver-
dwijnt.

(Zij zijn aan het gemeente-huis ge-
naderd, treden binnen en vragen van
den

den herbergier, die tevens Veldwachter
der gemeente is, eenige verversching.)

ZESDE TOONEEL.

Het tooneel verbeeldt eene der kamers
van het gemeente-huis.

De heer W., zijn GEZELSCHAP, de
VELDWACHTER, deszelfs VROUW en de
MEID.)

W., tot den Veldwachter.

Gij zijt — gelijk ik weet — hier bode van
't Bestuur?

DE VELDWACHTER.

Ja wel mijnheer!

W.

Ga, als een vliegende Mercurus,
Bij al de kuipers rond, die in den omtrek
wonen, —

Ik zal naar billijkheid uw moeite u beloonen,
En zoo gij S. er vindt hij kome dadelijk hier.
De dag verloopt, en 'k heb aan 't wachten
geen plezier.

Gij zegt, dat gij door W. naar hem zijt
toegezonden;

Dat die hem heeft gezocht, maar nergens
heeft gevonden;

Dat

Dat hier geen dralen voegt, maar dringend
dubbelen spoed,
 Uit hoofde W. van daag hem spreken *wij*
 en moet.

DE VELDWACHTER.

Ik ben reisvaardig ter vervulling uwer wenschen.

W., tot de Vrouw.

Zeg, moeder! weet gij hier een paar geschikte menschen,

Die — met een valkenoog en hazenvoet
 voorzien —

Voor matig loon geneigd zijn, om, indien
 Hij zich in 'tdorp bevindt, hem spoedig
 op te sporen? —

DE VROUW.

Ik denk van ja, mijn heer! ik zal eens laten hooren.

(Zij zendt de meid henen, en deze komt terug met de boodschap, dat er zóo onverwijld twee boden op weg zullen gaan.

Onderwijl is de Veldwachter met spoed vertrokken, gaat als een pijl door het dorp, doch vervolgt met al meer en meer vertragende schreden zijnen weg tot buiten het dorp; dewijl hij zeer wel weet

*weet, dat S. toch niet bij de kuisers
zal te vinden zijn.)*

DE VELDWACHTER, *(nadat hij zich buiten
het dorp bevindt, in zich zelven.)*

Wat doe ik hier nu toch?..... waarachtig,
liep ik ooit

Zóó nutteloos door 't veld? — neen, *meer-
der doelloos* nooit.

Maar 'k zal ook op dien togt geen achter-
lap verslijten.

Hij dunkt, hier kon ik nu wel haast het
anker smijten,

¶ Vind hier een goed logies, daar rook ik
met gemak,

Al discourerende, een pijp drie vier tabak.
(Hij treedt binnen.)

ZEVENDE TOONEEL.

*Het tooneel verbeeldt eene der wonin-
gen, even buiten B. gelegen.*

*(De VELDWACHTER, de MAN, des-
zelfs VROUW en de KINDEREN.)*

DE VELDWACHTER. *(bij het binnentreden.)*

Wensch u goeden dag! Nog al gezond
te zamen?

DE MAN.

Heel goed. Gij ook?

DE VELDWACHTER.

Sermant; maar 't zal mij ook betamen;
Ik heb het vrij wat druk.....

DE MAN.

Wat doet gij hier van daag? —

DE VELDWACHTER.

Ja, vriend! dat is misschien een al te vrije
vraag? —

Maar staat het vragen vrij, dan wil 'k u
ook wat vragen;

Gij zijt — naar dat ik meen — een weer
groot vriend van jagen? —

DE MAN, *(zich in den arm knijpende.)*

Dat meen ik! Kom, daar kan een pijp
tabak op staan.

DE VELDWACHTER.

Indien het u belieft, dan steek ik ook reis
aan.

*(De man geeft hem zijne doos, zij ste-
ken beide aan, en wieroken frisch op.)*

DE MAN.

Ja, heer en vriend! de jagt, dat is mijn
lust en leven!

DE VELDWACHTER.

Wet aan, ik wil u dan een jagers vraagstuk
gevon:

Gij zijt een dienstknecht, en.....

DE MAN.

Schei uit! dat is niet waar! —

DE VELDWACHTER.

Neen, neen, zoo niet gemeend, — maar
zie, ik *stel* dit maar.

Stel dat, als dienaar u de order wordt
gegeven,

Om eenen haas — die reeds door iemand
was verdreven,

En nu in doodelijke angst zich schuil hield
in zijn nest —

In 't *oost* te zoeken, daar hij zich onthield
in 't *west*;

En gij in staat waart, om zijne schuil-
plaats te verraden,

Maar die ontdekking wis het arme dier
zou schaden

En u geen voordeel doen, ja *nadeel* op het
laatst:

Hoe zoudt gij handelen, in dit geval ver-
plaatst!.....

DE MAN, (*zich eene wijl bedenkende.*)

Ik liet het dier in rust, maar nam mijn
wandelstokje,

Ging oostwaarts aan, en toefde, rookte,
dronk een slokje,

En, was de tijd passeerd, ik zou mij huis-
waarts spoën,

Waar

Waar ik rapport van mijn bevinding zoude doen.

DE VELDWACHTER, (*lagchende.*)

Juist, vriend! zoo doe ik ook! Verstaat gij d' allegorie?

DE MAN.

Ja, ... 'k ruik een weinig lont; ... ontwikkel die historiel....

DE VELDWACHTER, *nadat de kinderen vertrokken zijn.*

Waarom ik juist *zoo* sprak, dat voelt gij met den voet,

Dewijl 't geval zoo *stil*, als *mogelijk*, blijven moet;

Al zijn de potjes *klein*, zij hebben daarom *ooren*,

En 'tis gevaarlijk, dat de *kinderen* alles hooren.

Maar nu de zaken van haar kleet en tooi ontdaan;

Ik heb bevel van W., om d' omtrek rond te gaan,

Om S. welligt bij een' der kuipers op te sporen;

Maar 'k weet het zonneklaar, die moeite is verloren;

Want S. — bij 't zien van W. voor onderzoek bedueht —

U van 't gemeente-huis naar zijn verblijf
 gevlugt,
 Daar houdt hij zich nu schuil, God weet
 in welke hoeken;
 Doch 'k zou hem eerder in, dan bij de wa-
 ten zoeken.

*(Men spreekt hier nog eens wijl over
 het geval, en eindelijk over zaken van
 anderen aard. — De heer W. en zijn
 gezelschap doen inmiddels eens wande-
 ling door en buiten het dorp.)*

ACHTSTB TOONEEL

*Het tooneel verbeeldt het dorp B. met
 deszelfs omtrek.*

*(De heer W., zijn GEZELSECHAP en
 een WERKMAN in den tuin.)*

W., tot zijn gezelschap.

Nu, vrienden! zeg, waaraan dit slopend
 uur gewijd!

Komt, laat ons onderwijl, tot korting van
 den tijd,

Het dorp doorwandelen, — 't werkwaardi-
 ge beschouwen, —

En zien eens buiten 't dorp, de welige
 landouwen

Me

Met roe en graan bedekt, — de dorpen in/
 'tverschiet
 En al 't verrukkende, dat ons de omtrek biedt.

EEN UIT HET GEZELNSCHAP.

Ea können, wandelende door straten, ste-
 gen, hoeken,
 Met een zoo impassant den Secretaris zoeken.

*(Zij wandelen door het dorp. Een der
 ingezetenen zit toevullig achter eene heg
 om daar eenig werk te verrigten, en de
 heeren hoorende, staat uit nieuwsgierig-
 heid eens even op en ziet over de heg.)*

DE WERSMAN, *(in zich zelven.)*

Bei mensken ken ik nait, wat ben dat doch
 veur lú?

Mit gladde stevels an, en elk en paraplú? —
 Zoo deftig ien 'thabiet, dóar zol men host
 veur vreezen;

Datzellen zekerliek goun van 'tkedaster wezen.

*(De heeren zien den man het hoofd
 over de heg steken.)*

EEN HUNNER, *(zacht.)*

Stil! niet te haastig, volk! ei toef een o-
 genblik!

Daar hebben wij misschien den haas al in
 den strik.

e

Houdt

Houdt S. zich daar ook schuil? 't was niet
onmogelijk, heeren!

Laat ons gezamenlijk daar regt op toe mars-
scheren.

*(Zij naderen met rassa schreden, doch
hunne dwaling bemerkende, wandelen zij
weder voort.)*

DE WERKMAN, *(nadat zij zijn voortgegaan,
in zich zelven.)*

Dat 's wonner, duvels volk, dóar zol 'k
ja host om eluiken;

De zellen meugelk wel en schelm of gauw-
deif zuiken,

En hebben zuk verbeeld, dat ik dei deng-
neit was;

Móar, jóa! dat was juist mis; dóar kwam-
men z' mooi te pas!

*(Nadat de heeren het dorp met deszelfs
ontrek becshouwd hebben keeren zij we-
der naar het gemeente-huis terug, waar-
na de in het dorp uitgezondene baden
op het gemeente-huis verschijnen, op
rapport van hunne bemoeijingen aan den
heer W. te geven.)*

NEGENDE TOONEEL.

Het tooneel verbeeldt het gemeente-huis.

De

(De heer W. zijn GEZELSCHAAP, de
AFGEZONDENEN en de MEID.)

EEN VAN HEN.

Gliek as manhoer wel wait, wie dennen
oetgezonnen,
Om S. te zuiken, móar wie hebben hom
nait vonnen;
Wie hebben 't overal verteld en oetbóaznant,
En zulfhet haile lang nauwkeurig of gestruund;
Móar nargens wasser, en 't begint er nóa
te lieken,
Dat hal tou 't long oet is te bottervónten ieken.

W.

Het spijt mij, menschen! dat uw pozen
vruchteloos was.
Wilt gij een borrel?.....

EEN HUNNER.

Jóa, dat komt ons gaud te pas.
(De heer W. schelt, waarop de meid
binnentreedt.)

DE MEID.

Wilt de heeren iets?

W.

Ja, jonge dochter! geef er,
Voor rekening van mij, een borreltje jenever
Voor deze mensche, want zij hebben 't
wel verdiend.

DE ANDERE VAN HEN.

Och ne, manheer, dat dait....

W., (*hen een stuk geld toereikende.*)

Daar 's uw betaling, vriend! —

DE EERSTE VAN HEN.

Dat 's wat voldound, manheer! — Wie
hebben ok ja dronken

Op reken van manheer.....

W.

Neem aan, 't is u geschonken.

(*Zij bedanken, nemen afscheid en vertrekken.*)EEN HUNNER, (*buiten de deur.*)Dat was en vrunnelk heer, hei het ons gaud
onthoalt.

DE ANDER.

En wat nog heter is, ... doarbie ook gaud
betoald! —Daar ken we wief en kiend en gaud stuk
brood veur koopen.Veur zukke mensken zol 'k deur deur en
woater loopen.

TIENDE TOONEEL.

(*Nadat de Veldwachter lang genoeg ge-
loofd heeft staat hij op om te vertrek-**ken.*)

ken, en den Heer W. de vruchten zij-
ner reis mede te deelen.)

Het tooneel verbeeldt het logias van
den Veldwachter.

DE VELDWACHTER en de HUISKE-
WONER.

DE MAN, (na den afscheidsgroet.)

Ne, ook vaarwel!..... Maar zeg: wat zult
ge aan W. nu zeggen?

DE VELDWACHTER.

Ik heb nog tijd genoeg om dit te overleggen!
(Hij gaat naar huis, en het gezelschap van W. ziet hem aankomen.)

ELFDE TOONEEL.

Het tooneel verbeeldt het gemeente-huis.
(De heer W. zijn GEZELSCHAP en de
VELDWACHTER.)

EEN UIT HET GEZELSCHAP.

Daar is de bodel.... alleen!....

DE VELDWACHTER, (binnentredende.)

Verloren reis, mijnheer! —

W.

Weet gij geen ander nieuws? dat is geen
wonder meer.

DE VELDWACHTER.

Geen kulper in de kreits had iets van D.
vernomen,
Ook was 't geen een bewust, dat hij van
daag zou komen.

W.

Ik heb die nitkomst reeds van uwe reis
verwacht.
De dag is nu gedaald, het is reeds nabij acht.
De kas verzegeld, en de aflogt aangenomen.
Van nacht in D. getoefd om morgen weer
te komen.

*(Zij verzegelen de gemeente kas, laten
inspannen en vertrekken naar D. Doch
onderwijl, dat dit alles geschiedt, doet S.
uit de gerst pogingen om correspon-
dentie met zijne vrouw aan te knoopen,
hetgeen hem ook gelukt.)*

TWAALFDE TOONEEL.

*Het tooneel verbeeldt de woning en den
tuin van S., en daarachter het stuk
gerst, waarin hij zich verschuilt.*

*(De vrouw van S., een der KINDE-
REN en S. zelf.*

MOE KIND, (*ziende; dat de moeder schreit.*)

Och, hoe schreit moeke zoof zeg moe wat
scheelt er aan?

Die vreemde man heeft moe toch wis gaen
kwaad gedaan?

(*De moeder om den hals vallende.*)

Och, moeke! schrei zoo niet! — en stel u
maar te vrede,

Als moe nog langer schreit, dan schrei ik
zeker mede.

DE MOEDER, (*snikkende.*)

Och kind! uw va is weg!..... o lieve God!
ik berst! —

HET KIND, (*met drift.*)

O, moe! schei dan maar uit, want va zit
in de gerst!

DE MOEDER, (*driftig.*)

Is 't waarlijk zoo, mijn kind! ach God! dat
zou ik hopen.

HET KIND.

Ja moe! de timmerman heeft va er heen
zien loopen.

DE MOEDER.

Wel, loop dan dadelijk, mijn allerliefste kind!
Langs wal of goot, en zoek tot dat gij
der vindt! —

(*Het kind snelt in allerijl heen en
ziet*

ziet den vader werken met de hand boven de gerst.)

HET KIND, *(roepende en loopende.)*

Ja, vâ! ik zie u wel; zie maar, ik kom al nader!

(bij hem komende)

Ziezoo! daarben ik al. Dag allerliefste vader!

S.

Komt gij er aan, mijn kind? Kom zet u bij mij neêr! —

HET KIND.

Och, wat zit vâ daar mal! Doen d'angels vâ niet zeer?

S.

Ach, kind! 't is nu geen tijd om aan *zoo iets* te denken! —

Heeft geen van allen mij u uit de gerst zien werken?

HET KIND.

Wel neen, heeft vâ gewenkt? .... Och, moeder schreit zoo naar! —

Gant vâke nu niet meê? — mee heeft de koffij klaar! —

S.

Ja, dat is goed mijn kind, maar vader *durft* niet mede.

Ga gij maar spoedig heen, en stel uw moe-
te vrede.

Ga daar nu langs die goot! maar houd uw
rug gekromd,

En zeg, als moeke kan, dat zij dan bij
mij komt! —

*(Het kind gaat ijlings naar huis, om
der moeder het heugelijke nieuws mede
te deelen.)*

DE MOEDER, *(het kind te gemoet roepende.)*

Ja, kind! hoe is 't,... hebt gij uw vader
ook vernomen? —

HET KIND, *(lagchende.)*

Ja, moeke! vā was vlug, en moe moest bij
hem komen!

(De Vrouw gaat heen en komt bij S.)

S., *(haar al te gemoet roepende.)*

Zeg, vrouw! was W. ook kwaad, dat ik
was weggegaan?

DE VROUW.

Ja man! geen pen beschrijft, wat ik heb
uitgestaan!.....

S.

Wat zei hij tegen u? — of deed hij niets
dan vloeken?

DE VROUW.

Och, neen! hij zei niet veel, maar roekt
in alle hoeken

En

En kasten van het huis, doch hield zich
kalm in schijn;

Maar kookte inwendig, wane hij gloeide
als een robijn!

S.

Ja, vrouw! geloof maar vast, hij heeft
mijn' val gezworen;

En dus: GELD moet er zijn, of alles is eer-
loren!

DE VROU V.

Ja, dat is goed gezegd, maar 't is een
schrale tijd!

Ik vrees..... ik vrees te recht, dat dit zoo
glad niet glijdt.

S.

Kom aan! een kort besluit:.... gij moet
door kracht van reden,

Of, zoo 't niet anders kan, door *tränen*
en *gebeden*

Vermurwen 't vaderhart, opdat de oude man,

Ter onzer redding, geeft, al wat hij geven kan.

Dan gaat gij ook naar oom en wekt zijn
mededoogen,

(Want zie, een vrouwen traan heeft een
zoo sterk vermogen,

Dat hij een steenen hart zoo kneedbaar
maakt als was.)

En smeek, dat hij ook deels in 't vullen
van de kas.

(De

(De vrouw. volgt heten raad op, met dat gevolg, dat vader, oom en eenige andere ingezetenen beloven om plus min met 1900 gulden tot dat einde bijeen te brengen.)

Tegen den avond is de vrouw weder terug, en nu waagt S. het, om uit de geret ten voorschijn te komen.)

S., (binnentredende.)

Stook gauw het vuur wat aan! en haeg wat water over,

Dat ik wat kostlij kijg,.... foel, foel! ik heef als lover!

Ik ben bijna verkleumd, verkongerd en verdorel!

Geef gauw een' hoterham met wat gedroogde worst.

(Zich tot de vrouw wendende.)

Hoe is het u vergaan?

DE VROUW, (opgeruimd.)

Ruim achttien met twee nullen!

Die som is goed, maar niet om 't ledig aan te vullen.

Dan moet ik onverwijld, zoedra de nacht mij dekt,

Eens

Eens zien hoe ver de kas van andere vrienden
dan strekt,

Opdat ik morgen niet door W. gehakeld worde
Als d'eerste schurk. Van nacht moet alles
nog in orde,

Zoo niet, dan eischt de nood, dat ik van
Helvoetsluis,

Direct met 't eerste schip naar 't west der
aard verhuis! —

*(Hij maakt zich gereed, — vertrekt
naar een naburig dorp, en verzamelt
daar gelukkig nog eenig geld. —*

*Hij spoedt zich huiswaarts, klopt aan
en treedt binnen.*

S., tot zijne vrouw, die hem opendoelt.

Ga gij nu maar te bed, ... want ik moet
zitten blijven;

Ik heb het dezen nacht ontzettend druk
met schrijven! —

Want morgen komt hij weer, daar twijfel
ik niet aan.

Dus: 't is te veel gewaagd, om nu ter bed
te gaan!

*(Hij gaat aan het schrijven en spreekt
in zich zelven.)*

Nu wil ik eerst eens zien hoe ver de som-
men strekken.

(Hij rekent eens wijle tijds.)

Te min!.... Kan ik de rest ook d'g
mandaten dekken?

Wel ja! dat kon wel gaan. Kom, 'kschrijf
maar een getal.

*(Hij schrijft zoo veel als hij meent
noodig te hebben.)*

Nu is de taak volbragt; zie zoo! daar zijn ze al.
Maar zeg! hoe krijg ik nu die dingen nog
geteekend? —

't Is al te bed. Mijn God! daar heb 'k niet
op gerekend!....

Het ergst komt achteraan!.... Aan morgen
niet gewacht.

(Hij wekt zijnen schrijver op en zegt:)

Gij gaat, al is het dan in 't holle van den nacht,
Direct naar vader en de beide assessoren,
En vraagt te teekenen;... en willen ze u
niet hooren,

Dan zegt gij dat de nood het dringende gebiedt,
En dat de weigering mij zou brengen in
't verdriet. —

*(De klerk vertrekt en komt des nachts
tusschen 2 en 3 bij een der assessoren;
om hem de bewuste mandaten ter teekening
aan te bieden.)*

DE TIENDE TOONEEL.

Het tooneel is de woning van den as-
sessor.

De

(De KLERK, de ASSESSOR en zijne VROUW.)

DE KLERK, (aankloppende.)

Pof pof!... pof pof!...

DE ASSESSOR.

Wie daar!....

DE KLERK.

Ei, doe de deur eens open!...

DE ASSESSOR, (in den wuan dat het
nachtbidders zijn.)

Wij geven niet aan hen, die 's nachts te
bedelen loopen! —

Die eene gift verlangt, dat die bij dag
verschijn!.....

DE KLERK.

Neen, neen! ik kom voor S., 'k moet bij
d' assessor zijn!.....

DE VROUW, (zacht tot den assessor.)

Een bode in den nacht!.. daar zal wel
geld ontbreken.

DE ASSESSOR, (zacht tot zijne vrouw.)

Dat komt hij vroeg genoeg.

(Luide.)

Ik zal de lamp opsteken! —

(Hij doet open.)

Ik wensch u goeden nacht!... Mijn God!
wat voert u hier!

DE KLERK.

Ik kom uit naam van S., en heb een pak
papier,
Manduten, meen ik wel, of gij die wildet
teekenen?

DER ASSESSOR, (na het lezen derzelva.

Denkt S. nu langs dien weg zijn schulden
te verrekenen?

Uit is een fraaije vond, indien dit zoo maarkan;
Maar zie! hij vraag de hulp niet van een
eerlijk man.

Hij noge voor geen God of zijn geweten vreezen,
Ik ben niet van die leer; ik wil geen die-
naar wezen

Van onregten bedrog; en dus: wat S. ook biedt,
Dat krijgt hij niet gedaan! pak in!..... ik
teeken niet! —

DE KLERK.

Het is uit grooten nood, dat ik mij tot u wende,
Uw weigering brengt den man in kommer
en ellende;

Ik bid, bedenk toch: 't is om zijn fortuna
gewed,

Doch onderteekent gij, dan is de man gered.

DE ASSESSOR.

Wil S. oneerlijk zijn, dat zijn zijn eigen zaken,
Hij poge niet om mij aan zich gelijk te maken.

Zoo

Zoo ver mijn naam mag gaan, of ik mijn
schreden wend,

Ben ik, zoo veel ik weet, als eerlijk man bekend,

'k Heb nimmer door bedrog gepoogd mij te
vergrooten.

Ik oogst de achting in van mijn natuurgenooten.

En, 't zij ik in 't gewoel of de eenzaamheid
moog gaan,

Nooit klopt mij 't hart, nooit klaagt mij
mijn geweten aan.

Ik woon in geen paleis, ik heb geen groot
vermogen,

Maar 'k schuw geen sterveling, zie ieder
vrij in d' oogen,

En tot verdubbeling van mijn gelukkig lot
Hegeeft mij nooit de hoop op zegen van
mijn God.

En zou ik nu om S. zoo ver mij zelf vergeten,

Dat ik mijn goeden naam, de rust van mijn
geweten,

De achting en 't crediet bij mijn natuurgenoot

Verminderde? — neen S.! dat offer is te
groot!

DE KIJKER.

Wat heeft de wereld met die wetenschag
te maken?

En uw geweten zal gewis die daad niet wraken,

Wijl het beseft, dat gij oen huisgezin behoudt,

Dat

Dat gij door weigering welligt bederven zoude.

DE ASSESSOR, (*zich bedenkende.*)

Wel aan! ik wil 't geluk der onschuld niet
verhinderen;

Ik teeken;.... niet om S., maar om zijn
vrouw en kinderen!

(*De knecht vertrekt naar huis.*)

S., (*bij het openen der deur.*)

Hoe is het u vergaan?....

DE KLERK.

God dank! zij zijt verlost!

Maar d'onderteekening heeft mij tijd en
strijd gekost.

(*Hij verhaalt de geheele geschiedenis.*)

S.

Ik heb volbragt!.... Het geld ligt klaar;
nu met elkander

Naar het gemeente-huis, en helpen d'een
den ander,

En leggen stil de som zoo netjes in de kas.

Als of voor jaar en dag aldaar haar schuil-
plaats was.

(*Zij gaan elk met eene dragt op de
schoudera naar het gemeente-huis.*)

VEERTIENDE TOONEEL.

Het tooneel is het gemeente-huis.

(*De*

(De SECRETARIS S., zijn SCHRIJVEN,
de VELDWACHTER en deszelfs VROUW.)

S., (aankloppende.)

Bom bom! bom bom! pom pom!....

DE VELDWACHTER, (tot zijne vrouw.)

Wat is dat donderend wekken!

(Luid.)

Geduld!... ik moet toch eerst mijn onder-
broek aantrekken! —

Wie klopt daar zoo aan 't glas?

S.

Goed volk! doe open maar

DE VELDWACHTER, (zijne stem herkennende,
in zich zelven.)

Ja, ja! nu hoor ik 't wel; och, of dat waar-
heid waar!

(Hij doet open.)

S., (half schertsend.)

Met ootmoed komen wij aan u verschooning
vragen!

DE VELDWACHTER, (geëuwend.)

Waarvoor?....

S., (lagchend.)

Voor dat wij u zoo vroeg het bed uisjagen

(in ernst.)

Wij hebben hier wat geld, dat moet nog in
de kas.

DE VELDWACHTER.

Ja, dat was goed, als die maar niet verzegeld was! —

S., (*verschrikt.*)

Verzegeld? — wel verdoemd! loopt alles mij dan tegen!

Die laatste hinderlaag maakt mij nog 't meest verlegen! —

Comt, makkers! bliksem-snel naar boven, en ik scheur

Met tiggerwoede vast die prullen van de deur!

(*Zij gaan alle drie naar boven en overtuigen zich van de waarheid. S. staat te peinzen op eene list.*)

S., (*tot zijn gezelschap.*)

Welann! zet af de kas! en eens den rug bekeken,

Misschien is 't mogelijk om een plank daar los te breken.

(*Hij bezieet de kas van achteren.*)

Die kon gemakkelijk los, dat schendt de zegels niet,

En ook wel weder vast, zoodat geen mensch het ziet.

Kom! haal de knijptang eens, twee duikers en een hamer!

DE VELDWACHTER.

Maar maak toch niet te veel geklunder op de kamer!

S.

Neen, zachtjes aan.... Het is!... De segg
te plaats geraakt.

Nu alles knap er in, en dan weér vastgemaakt.
(Zij brengen er in, wat zij noodigoordeelen.)

S., (wet de hamer in de hand.)

Tik tik! tik tik!... zie zool... Wij waren
lompe vlegels.

Zoo wij ons ergerden of stoorden aan die
regels!

DE SCHRIJVER.

Die bij verlegenen zich op zijn magt verlaat,
Wordt vaak te leur gesteld, want... nood
neemt list te baat!

(Zij vertrekken naar huis. Om acht
uren staat de wagen van den heer W.
reeds weder voor de deur van het ge-
meente-huis, S. is nu present, alles
wordt onderzocht en in orde bevonden.)

E I N D E.

